

ادیان چین و ژاپن

مایکل ساسو

دیوید رید

محمد علی رستمیان

آشانت در انستیتوت ادیان و مذاهب

معاونت پژوهش

فهرست

۹	مقدمه
۱۳	۱. ادیان چینی
۱۵	منابع اولیه اصلی
۱۷	مقدمه‌ای بر تاریخ دین چینی
۲۰	مراحل اصلی و پیش‌فرض‌های مطالعه علمی دین چینی
۲۲	مفروضات اصلی نظام دینی چین
۲۳	تکوین کیهان
۲۴	بین و یانگ
۲۵	پنج عنصر
۲۵	اتحاد با دائو
۲۷	فضیلت کنفوسیوسی
۲۸	کیهان
۲۹	جهنم
۳۱	چرخه‌های زندگی
۳۱	اعمال مخصوص دین چینی
۳۱	شعائر گذر
۳۸	چرخه جشن‌های سالیانه
۴۱	مجریان [مراسم] دینی
۴۳	نتیجه‌گیری

۴۴ سنت عرفانی در چین
۵۷ دین در چین مدرن
۶۶ پی‌نوشت‌ها
۶۹ کتاب‌نامه

۲. ادیان ژاپنی

۷۳ مقدمه
۷۴ مطالعات دینی در ژاپن
۷۵ ماتریکس «سنت کوچک»
۷۷ سنت‌های دینی در تاریخ ژاپن
۷۷ دوره شین تو (قبل از قرن ششم میلادی)
۷۸ دوره شین تو - بودایی (۵۳۸ - ۱۵۴۹)
۷۹ دوره شین تو - بودایی - مسیحی (۱۵۴۹ - ۱۸۰۲)
۸۴ دوره دیگر شین تویی - بودایی - مسیحی (۱۸۰۲ -)
۸۸ رهبران دینی و تعالیشان
۹۲ جمعیت متدین در ژاپن معاصر
۹۲ برخی آمارها
۹۵ آداب و مناسک دینی امروزی
۱۰۱ تحولات بعد از سال ۱۹۴۵
۱۰۷ گونه جدیدی از دین جدید
۱۱۰ تفرقه
۱۱۳ امپراتور مرده است، زنده باد امپراتور!
۱۱۷ مسائل اوم شینریکیو
۱۲۱ پیوست: منابع مطالعه
۱۲۱ دوره اولیه (قبل از ۱۱۸۵)
۱۲۳ دوره میانه (۱۱۸۵ - ۱۸۶۸)
۱۲۵ دوره مدرن (۱۸۶۸ -)
۱۲۹ کتاب‌نامه
۱۳۳ نمایه

ادیان چینی

دین در بافت چین مدرن جشن گونه است: جشن گرفتن گذر زنان و مردان در جامعه چینی در طول چرخه زندگی و مرگه. شعایر گذر یعنی تولد، بلوغ، ازدواج، مراسم کفن و دفن و چرخه سالیانه جشن های تقویمی، به طور سنتی، دین چینی را تعریف می کند. در چین، عضویت در گروه اجتماعی با شرکت در شعایر گذر و جشن های سالیانه به ثبوت می رسد، نه با تأیید عقلانی مجموعه ای از کتاب مقدس وحی شده. بنابراین، دین چینی ماهیتی فرهنگی دارد، نه کلامی. هر نظام دینی که از خارج به مجموعه فرهنگی چینی وارد شد، این ضرورت را دریافت که برای محفوظ و مؤثر ماندن، باید با ارزش های فرهنگی و دینی چین سازگار گردد. موفقیت ادیان غربی مخصوصاً به قبول ارزش های مستحکم خانوادگی و روابط اجتماعی چینی، و تا حدودی، به سازگاری با رسوم چینیان بستگی داشته است. جشن های فصلی و همچنین شعایر گذر، به یک اندازه، از خشونت های سنت شکنانه دولت سوسیالیستی در سرزمین اصلی چین و حتی تعلیم و تربیت غیردینی و انقلاب صنعتی

«چین دریایی» که ویرانگرتر بودند، مصون ماندند («چین دریایی»^۱ و «چین آواره»^۲ تقریباً مترادف هستند. چین دریایی به تمام چینینانی اشاره دارد که خارج از سرزمین اصلی چین در حوزه اقیانوس آرام یا جزایر آسیای شرقی زندگی می‌کنند، در حالی که چین آواره به تمام چینینانی اشاره دارد که در خارج زندگی می‌کنند و به وضعیت اقتصادی و سیاسی سرزمین اصلی دل‌بستگی دارند).

زونگ - جیاو،^۳ واژه‌ای که در چین برای دین به کار می‌رود، جزء به جزء به معنای شجرهٔ تعلیمات («زونگ» به معنای «شجره» و «جیاو» به معنای «تعلیمات») است که عموم مردان و زنان چینی، به طور سنتی، از آن سه چیز را قبول دارند: نظام اخلاق کنفوسیوسی برای زندگی عمومی؛ نظام تائویی شعایر و نگرش به طبیعت؛ و مفاهیم نجات‌گرایانه بودایی که با زندگی دیگر سر و کار دارند.

سه تعلیم بودایی، تائویی و کنفوسیوسی، به مثابه سه خدمتگزار به ایمان و نیازهای تودهٔ مردم و تکمیل نظام اجتماعی عمل می‌کنند. آیین کنفوسیوس شعایر گذر و خصلت‌های اخلاقی در زندگی عمومی را تنظیم می‌کند؛ آیین دائو جشن‌هایی را که در جامعهٔ روستایی و شهری برپا می‌شود، تنظیم می‌کند و بیماران را شفا می‌دهد؛ آیین بودا با تدارک دیدن آیین‌های سوزاندن جسد برای مردگان و پناه از مصایب جهان برای خستگان، احساس همدردی با زندگی فعلی و نجات در زندگی بعدی را عرضه می‌کند. اما چینیان عموماً می‌گویند که این سه دین به منشأ مشترکی (سان جیاو کویی بی)^۴ برمی‌گردند که در عصر جدید به این معناست که درحقیقت، کارگزاران یا کاهنان سه دین به

1. Maritime

2. diaspora

3. tsung-chiao

4. San-chiao kuei-i

نیازها و باورهای توده مردم چین وابسته‌اند، و در مقام خدمتگزاران به مردم، به معنی و معاش [زندگی خویش] دست می‌یابند. بنابراین دین جشنی به وسیله مردم و برای مردم است.

منابع اولیه اصلی

منابع اولیه اصلی برای مطالعه دین چینی عبارت‌اند از: (۱) متون کلاسیک شعائر، تواریخ و فرهنگ‌های جغرافیایی محلی کنفوسیوسی؛ (۲) نوشته‌های متداول، فرهنگ‌های عمومی و داستان‌های تخیلی تائویی؛ (۳) متون رسمی و متداول و کتاب‌های عبادی عمومی شن شو^۱ بودایی. منابع کنفوسیوسی که به رسوم دینی و شعائر گذر مربوط‌اند، شرح مختصری از سلسله‌های پادشاهی متأخر را در قالب قوانین صرفه‌جویی اقتصادی^۲ یا قوانین شعائر در بر دارند که به اداره انواع شعائر محلی و ایالتی می‌پردازند که در تولد، بلوغ، ازدواج و تدفین به کار می‌روند [۲۵]. مقامات ایالتی و محلی، مکرراً قوانین شعائری مورد قبول حکومت را در کتاب‌های راهنما، که به‌طور عام به «مجموعه شعائر کشور»^۳ معروف‌اند، تلخیص کرده‌اند که هنوز هم در معابد و کتاب‌فروشی‌های روستاها در چین دریایی در دسترس هستند [۶]. اگرچه تنوعی را که انسان‌شناسان در سراسر چین اصلی و چین دریایی یافته‌اند، اغلب برای مقایسه نظام‌مند بسیار ناهمخوان به نظر می‌رسد، در حقیقت، لایه‌های زیرین شعائر گذر چینی همواره از الگوی کنفوسیوسی تبعیت می‌کنند. منبع اولیه برای شعائر عمومی، در مواردی که به یک کاهن یا متخصص امور عبادی تائویی نیاز است، کتب قانونی تائویی است که اکنون برای استفاده

1. shan-shu

2. sumptuary

3. Complete Home Rituals